دورنما

داعش زیر بار عقب‌نشینی از اطراف دمشق رفت

گروه تروریستی داعش بعد از مدت‌ها تحمل محاصره مجبور به پذیرش آتش‌بسی موقت شده و بارها کردن سلاح‌های سنگین خود حاضر شد از مناطق اطراف دمشق خارج شده و به شهر رقه عقب‌نشینی کند.

براساس اعلام وزارت آشتی ملی سوریه، دولت سوریه با خروج حدود ۴ هزار نفر از عناصر داعش به همراه خانواده‌هایشان از مناطق «القدم» و «الحجرالاسود» در جنوب دمشق و رفتن آنها به استان رقه در شمال این کشور موافقت کرده است به شرط اینکه تنها سلاح‌های سبک خود را به همراه برده و تمامی سلاح‌های سنگین خود را رها یا منهدم کنند. به گفته گروه ناظر بر حقوق بشر سوریه که در بریتانیا مستقر است، این اقدام به دنبال توافقی که از سوی سازمان ملل متحد حمایت شده بود، صورت گرفته است. در ابتدای کار چند اتوبوس، تعدادی از عناصر داعش را از منطقه «القدم» بیرون برده است. مرحله دوم عملیات خروج تروریست‌ها از امروز آغاز خواهد شد که بر اساس آن قرار است ۵ هزار تن از اعضای داعش که اکنون در یرموک (اردوگاه آوارگان فلسطینی در سوریه) حضور دارند به همراه خانواده‌های خود وارد شهر رقه شوند که مقر اصلی این گروهک به شمار می‌رود. در اوایل ماه جاری میلادی نیز به دنبال آتش‌بس در شهر حمص، تعدادی دیگر از مخالفان حکومت سوریه از این شهر خارج شدند. توافق بر سر آتش‌بس در حمص پس از دو سال مذاکره دشوار و پراکنده بین دو طرف به دست آمد و نخستین مرحله آن با خروج چند صد تن از شبه‌نظامیان از گروه‌های مختلف، از جمله گروه‌های اسلامگرای مرتبط با شبکه القاعده، از «الوعر» عملی شده است. این گروه‌ها از متحدان داعش نبودند. خروج نیروهای داعش از مناطق اطراف دمشق با اظهارات مقامات سوری مبنی بر آمادگی این کشور برای شرکت در مذاکرات صلح همزمان شده است. ولید معلم، وزیر امور خارجه سوریه گفته است که کشورش آماده است تا در مذاکرات ژنو با هدف پایان دادن به درگیری‌های چند ساله در سوریه شرکت کند. معلم این سخنان را در جمع خبرنگاران در پکن و پس از دیدار با وانگ یی، همتای چینی خود عنوان کرده است. ولید معلم افزوده است که سوریه در انتظار دریافت فهرست سازمان‌ها و گروه‌هایی است که اجازه شرکت در این مذاکرات را ندارند.

■ حضور اسد به امریکا ربط ندارد

«سرگئی لاوروف» وزیر خارجه روسیه در کنفرانس خبری مشترک با وزیر خارجه قطر، تأکید کرد که مشارکت «بشار اسد» صرفا به مردم سوریه ربط دارد. لاوروف به خبرنگاران گفت که در این دیدار در مورد تمام مسائل منطقه از جمله مبارزه با تروریسم و همچنین لزوم خروج نیروهای ترکیه از شمال عراق بحث کردیم. وی افزود: اینکه بشار اسد در انتخابات سوریه مشارکت داشته باشد، ربطی به امریکایی‌ها ندارد و این مسئله به مردم سوریه مربوط می‌شود. بیانیه ژنو، سوری‌ها را تشویق به انجام اصلاحات می‌کند و از برکناری «بشار اسد» حرفی نزده است.

■ حمله انانیموس به ترکیه

گروه هکرهای انانیموس (ناشناس) اعلام کرد به علت حمایت ترکیه از گروه تروریستی تکفیری داعش، سامانه‌های اطلاع رسانی اینترنتی و خدمات الکترونیک این کشور را هدف حمله اینترنتی قرار داده است.

رسانه‌های ترکیه روز جمعه اعلام کردند: سرورهای شبکه اینترنتی این کشور از دیروز هدف حمله سایبری گسترده قرار گرفته‌اند و ارائه خدمات گوناگون از جمله خدمات بانکی دچار اختلال شده است.

■ کمک مالی جدید چین به سوریه

در پی سفر «ولید المعلم» وزیر امور خارجه سوریه به چین، این کشور اعلام کرد که یک کمک مالی ۶ میلیون و ۱۸۰ هزار دلاری را در اختیار دولت سوریه قرار می‌دهد. «وانگ یی» وزیر امور خارجه چین گفت که این کمک‌ها، به غیر از کمک‌هایی است که تاکنون در اختیار سوریه قرار گرفته است. انتظار می‌رود، چین برای پیشرفت در طرح‌های کمک رسانی و بشردوستانه در سوریه تا ۲۰ میلیون دلار دیگر به این منظور اختصاص دهد.

چالش

سنگ‌اندازی امریکا در مسیر آزادی الرمادی

در شرایطی که نیروهای عراقی هفته گذشته اعلام کردند وارد مرکز الرمادی شده‌اند و به زودی این شهر را از دست داعش آزاد می‌کنند ولی با مداخلات امریکا روند آزادسازی الرمادی به کندی پیش می‌رود. یک منبع امنیتی آگاه عراقی از وجود اختلاف میان فرماندهان نظامی عراق و مشاوران امریکایی ناظر بر عملیات آزادسازی الرمادی خبر داد. شواهد حاکی از این است امریکا سعی دارد با ورود دقیقه نودی عملیات الرمادی را به نفع خود تمام کند.

به گزارش «جوان»، نیروهای عراقی از هفته گذشته عملیات آزادسازی شهر الرمادی، مرکز استان الانبار را آغاز کرده‌اند تا این منطقه را از وجود تکفیری‌ها پاکسازی کنند اما هر وقت عراقی‌ها می‌خواهند عملیات گسترده‌ای علیه تروریست‌ها انجام دهند، خواسته یا ناخواسته پای امریکا نیز به میان می‌آید و آنها با مداخله در روند عملیات علاقه‌مند می‌شوند در این پیروزی‌ها سهمی داشته باشند. گرچه ورود نیروهای عراقی به مرکز الرمادی، پیروزی بزرگی برای آنها علیه گروه تروریستی داعش محسوب می‌شد اما به نظر می‌رسد پاکسازی کامل این شهر آنگونه که مقامات عراقی گمان می‌کردند، آسان نیست. امریکا که در همه عملیات نیروهای عراقی علیه داعش سنگ‌اندازی کرده این بار نیز با کارشکنی‌های خود کار آزادسازی الرمادی را با مشکل مواجه کرده است. یک منبع امنیتی آگاه عراقی از وجود اختلاف میان فرماندهان نظامی عراق و مشاوران امریکایی ناظر بر عملیات آزادسازی الرمادی خبر داد. به گزارش الجزیره، این منبع امنیتی درباره اختلافاتی که میان دو طرف عراقی و امریکایی به وجود آمده گفت: «نقشه امریکایی‌ها اینگونه بود که حمله از جبهه شرقی الرمادی و به صورت مشخص از مناطق حصیبه، حامضیه و صوفیه و با هلی‌برن فرود هوایی نیروها صورت گیرد و به این ترتیب اعضای داعش مجبور شوند به جگ خیابانی روی آورند.» این منبع با بیان اینکه نیروهای عراقی بر آغاز عملیات از منطقه جنوبی شهر و با عبور از رودخانه الورار و حرکت به سمت مرکز الرمادی اصرار داشتند، گفت: «امریکایی‌ها این طرح را فاقد عنصر «سرگرم کردن اعضای داعش» می‌خوانند.» منبع امنیتی مذکور در ادامه با ابراز تعجب از اظهارات مسئولان عراقی مبنی بر آزادسازی بیشتر مناطق الرمادی گفت: «مساحت مرکز شهر به ۱۸ کیلومتر مربع می‌رسد که تنها یک کیلومتر مربع از آن آزاد شده است.»

■ تکرار سناریوی تکریت در الرمادی

امریکا در عملیات تکریت که ماه مارس انجام شد روند پیشروی‌ها را چند هفته به تأخیر انداخت و در لحظات پایانی وارد عمل شد تا نتیجه عملیات را به نفع خود تمام کند و این گمانه زنی وجود دارد که نیروهای امریکایی سعی در تکرار سناریوی تکریت در الرمادی نیز دارند. باتوجه به حضور صدها داعشی در مرکز الرمادی که عمدتاً تک تیراندازهای این گروه هستند، این گمانه زنی وجود دارد که امریکا سعی دارد با حذف نیروهای عراقی در نهایت خود ابتکار عمل را به دست گرفته و پیروزی در مقابل داعش را به نام خود ثبت کند. همچنین حیدر الحسینی العرداوی، از فرماندهان حشدالشعبی (بسیج مردمی عراق) تأخیر در عملیات آزادسازی شهرهای الرمادی و فلوجه را نتیجه دخالت‌های امریکا دانست و گفت که این کشور قصد دارد فرماندهان داعش را مخفیانه از الرمادی خارج کند. امریکا از ورود نیروهای حشدالشعبی به عملیات الرمادی ممانعت کرده است. این نیروها در یک‌سال گذشته موفقیت‌های زیادی را در مقابل داعش به دست آورده‌اند و ورود آنها می‌توانست موازنه میدانی را به نفع نیروهای عراقی تغییر دهد. یک سخنگوی حشدالشعبی هفته گذشته گفته بود که ورود امریکا به جنگ علیه داعش، برای مصادره پیروزی‌های حشدالشعبی است. به باور برخی ناظران، تلاش امریکا برای ورود زمینی به عملیات الانبار برای حفظ آبروی این کشور است که تاکنون حملات هوایی علیه داعش در سوریه و عراق کارساز نبوده و وجهه واشنگتن در منطقه را خدشه دار کرده است، از این رو سعی دارد با وارد شدن به عملیات بتواند نقشی در این پیروزی‌ها داشته باشد.

گزارش یک

محمد بابایی

انصارالله با ادامه تجاوز سعودی‌ها، گزینه استراتژیک را روی میز گذاشت

۵۰ هزار یمنی آماده تسخیر جیزان و عسیر

به نظر می‌رسد جنگ برای یمنی‌ها تازه شروع شده است، آنها پس از گذشت ۹ ماه از تجاوز عربستان سعودی از آغاز اجرای مرحله اول گزینه‌های استراتژیک علیه ریاض خبر دادند و اعلام کردند بیش از ۵۰ هزار نیروی یمنی آماده تسلط بر شهرهای جیزان و عسیر در جنوب عربستان هستند و در همین حال، ناظران با اشاره به توانایی‌های نیروهای یمنی به آل‌سعود توصیه کردند که هشدار انصارالله را جدی بگیرد.

روز پنج‌شنبه منابع یمنی اعلام کردند ۵۰هزار نیروی انصارالله و ارتش یمن آماده حمله و آزادسازی شهرهای بزرگ جیزان و عسیر از عربستان سعودی هستند. بنابر گفته انصارالله این اولین مرحله از «گزینه‌های استراتژیک» آنها در واکنش به ادامه حملات هوایی عربستان است. جیزان، عسیر و نجران در شمال یمن قرار دارند و نزدیک به یک قرن است که آل‌سعود آنها را به اشغال خود درآورده و در سال ۲۰۰۰ بر اساس توافق با دولت مرکزی یمن این مناطق را رسماً به خاک خود ملحق کرد. از زمان شروع تجاوز ریاض به یمن، نیروهای انصارالله پیشروی در عمق خاک عربستان را به عنوان یک گزینه استراتژیک در دستور کار خود قرار داده‌اند.

در طول چند ماه گذشته این نیروها حملات مداومی را علیه مراکز نظامی عربستان در این مناطق انجام داده‌اند و تعداد زیادی از نظامیان سعودی را از پای درآورده‌اند. هر چند رسانه‌های غالب جهانی نسبت به تحولات جنوبی عربستان سکوت کرده‌اند اما تصاویری که انصارالله از عملیات نیروهای خود در مناطق جنوبی عربستان و تسلط آنها بر مراکز نظامی این کشور منتشر کرده‌اند، حکایت از شکست‌های جدی ارتش عربستان سعودی در منطقه مرزی دارد که یکی از پرهزینه‌ترین ارتش‌های جهان محسوب می‌شود. در فیلمی که اخیراً شبکه المسیره وابسته به انصارالله پخش کرده نیروهای یمنی به شهر الخوبه واقع در استان جیزان نزدیک می‌شوند و تعدادی از ساختمان‌های دولتی را به کنترل خود درمی‌آورند. ناظران با اشاره به ضرباتی که نظامیان آل‌سعود در جنوب عربستان از یمنی‌ها متحمل شده‌اند، به ریاض توصیه کردند تهدیدهای انصارالله را نادیده نگیرد. هیکل بافنع فعال و تحلیلگر یمنی از صنعا که از منتقدان انصارالله نیز محسوب می‌شود، در صفحه توئیتر خود نوشت: «من اگر جای سلمان (پادشاه عربستان) بودم آخرین بیانیه حوثی‌ها را جدی می‌گرفتم، قبل از اینکه معاهد مرزی ۲۰۰۰ دود شود.»

همزمان با این تهدیدها، نیروی موشکی یمن با شلیک یک فروند موشک بالستیک از نوع قاهر ۱، پایگاه هوایی الفیصل را در منطقه العسیر هدف قرار داد. یک منبع نظامی تأکید کرد: این موشک کاملاً به هدف اصابت کرد. همچنین نیروهای یمن با شلیک چند فروند موشک محل تجمع نیروهای عربستانی در گذرگاه الخضرا در نجران را هدف قرار دادند. در همین حال، العالم گزارش داد که نیروهای ارتش یمن و کمیته‌های مردمی اقدام به ورود به خاک عربستان در منطقه الحرث از توابع استان جیزان کردند و توانستند چند مرکز نظامی را به کنترل خود درآورده و انبارهای سلاح را نابود نمایند. در منطقه الرمضه واقع در جیزان نیز نیروهای مشترک یمنی، یک انبار سلاح را منهدم کردند و چند دستگاه خودروی نظامی عربستانی را نیز به آتش کشیدند.

علاوه بر مناطق جنوبی نیروهای یمنی در مناطق مختلف این کشور نیروهای ائتلاف به رهبری عربستان را هدف قرار دادند. رزمندگان انصارالله به همراه نیروهای ارتش یمن کنترل منطقه جبل‌الاسود در استان الجوف را به دست گرفتند که درنتیجه آن صدها نظامی عربستان سعودی و امارات عربی متحده در محاصره قرار گرفت. همچنین سرتیپ ستاد «شرف غالب لقمان» سخنگوی رسمی نیروهای مسلح یمن روز پنج شنبه اعلام کرد که نیروی موشکی ارتش و کمیته‌های مردمی این کشور، شب چهارشنبه با چند موشک «توشکا»، تجمع نیروهای متجاوز در پایگاه نظامی «العند» در استان «لحج» را هدف قرار دادند. وی در گفت‌وگو با خبرگزاری رسمی یمن، «سبأ»، اظهار داشت: این پایگاه پس از رصد اطلاعاتی دقیق هدف قرار گرفت به ویژه که براساس اطلاعات به دست آمده، نیروهای متجاوز قصد داشتند با تجهیزات کامل و بر اساس یک طرح دقیق به سوی «تعز» پیشروی کنند.

خبر

آغاز تحویل اس-۳۰۰ از دی‌ماه

روسیه از ماه ژانویه سال ۲۰۱۶، تحویل مجموعه‌های پدافند هوایی اس-۳۰۰ به ایران را آغاز می‌کند و همزمان خبرهایی بر سر خرید بالگردهایی چند منظوره از روسیه هم شنیده می‌شود.

ایرنا به نقل از ایتارتاس گزارش داد که روسیه از ماه ژانویه تحویل سامانه‌های پدافند هوایی اس-۳۰۰ به ایران را شروع می‌کند. تحویل مجموعه نخست سامانه اس-۳۰۰ در ماه فوریه (یک ماه بعد) به پایان می‌رسد. این مقام روس خاطرنشان کرد: بر اساس برنامه موجود، ایران دومین سامانه را در ماه اوت یا سپتامبر سال ۲۰۱۶ دریافت خواهد کرد. این مقام روس در مصاحبه خود تصریح کرد: ۸۰ کارشناس ایرانی در سال ۲۰۱۶ برای فراگیری اصول استفاده از مجموعه‌های اس-۳۰۰ در روسیه آموزش خواهند دید. آنها دوره‌ای چهار ماهه در آکادمی موژایسکو برای استفاده از اس-۳۰۰ خواهند گذراند. در همین حال پایگاه خبری «یوپی‌آی»، گزارش داد که نمایندگان سازمان صنایع هوایی ایران که از زیرمجموعه‌های وزارت دفاع محسوب می‌شود، اخیراً با نمایندگان شرکت صنعتی «رُس‌تِک» دیدار و در خصوص امکان خرید بالگرد با طرف روس مذاکره کرده‌اند.

سرکرده جیش الاسلام در سوریه کشته شد

در حملات هوایی روسیه به مواضع تروریست‌ها، «زهران علوش» سرکرده گروه تروریستی «جیش‌الاسلام» از گروه‌های مسلح فعال در سوریه در حومه دمشق کشته شد.

به گزارش خبرگزاری فارس، شبکه تلویزیونی «روسیا الیوم» جمعه شب در خبری فوری اعلام کرد که زهران علوش در یک حمله هوایی در حومه دمشق کشته شد. خبرگزاری رویترز نیز در خبری به نقل از منابع سوری اعلام کرد که زهران علوش در حمله جنگنده‌های روسی در جنوب دمشق کشته شد. شبکه العربیه با بیان اینکه مقر اقامت زهران علوش با ۱۰ موشک هدف قرار گرفته است، اعلام کرد: «در این حمله هوایی، زهران علوش، معاونش و سخنگوی (گروهک) جیش الاسلام کشته شدند.» جیش الاسلام یکی از گروه‌های مسلحی است که روسیه و دولت سوریه آن را در لیست گروه‌های تروریستی قرار داده‌اند ولی عربستان و متحدانش از آن حمایت می‌کنند و حتی در مذاکرات معارضان در ریاض نیز سرکرده‌های این گروه دعوت شده بودند.

گزارش ۲

در آستانه تکمیل اجرای تعهدات تهران انجام شد

دستبرد ۲/۵ میلیاردی امریکا به برجام

شمارش معکوس برای تکمیل اجرای تعهدات ایران مطابق برجام آغاز شده؛ تعهداتی که باید به برداشته شدن تحریم‌ها و آزادسازی دارایی‌های بلوکه شده ایران در خارج منجر شود. یک دادگاه امریکایی در حکمی که با نزدیک شدن آزادسازی دارایی‌هایی ایران همزمان شده، کاخ سفید را مجاز کرده که قبل از آزاد شدن دارایی‌های ایران، ۲ میلیارد دلار از آن را برای پرداخت غرامت به امریکایی‌هایی برداشت کند که واشنگتن ادعا می‌کند قربانی عملیات‌های تروریستی ایران شده‌اند. کنگره امریکا هم در بودجه سال ۲۰۱۶ خود غرامتی ۴/۲ میلیون دلاری برای بازماندگان گروگانگیری سفارت امریکا در سال ۱۳۵۸ و حوادث تروریستی الخبر و بیروت پیش بینی کرده است. این مبلغ هم از محل جریمه بانک فرانسوی تأمین خواهد شد که تحریم‌های ایران را نقض کرده بود.

به گزارش «جوان» «جک لو» وزیر خزانه داری امریکا در گفت و گو با شبکه فاکس نیوز گفته که بر اساس توافق هسته‌ای میان ایران و ۱+۵ و تعهدات طرفین، «تحریم‌های هسته ای» ایران برداشته خواهد شد، هر چند به گفته او، امریکا بخشی از چانه‌زنی‌ها را برای خودش حفظ خواهد کرد. هنوز زمان برداشته شدن تحریم‌ها که دارایی‌های بلوکه شده ایران در رابطه با تحریم‌های سال ۲۰۱۲ (۱۳۹۱) به بعد را آزاد می‌کند دقیقاً مشخص نیست، ولی برخی منابع امریکایی از جمله رادیو ملی امریکا (ان پی آر) گزارش کرده‌اند احتمال لغو تحریم‌های ایران تا ژانویه ۲۰۱۶ (۱۱ دی ماه ۱۳۹۴) وجود دارد، البته این در تئوری است و ممکن است عملیاتی شدن آن چند هفته یا ماه، طول بکشد. باراک اوباما رئیس جمهور امریکا از رقم ۱۵۰ میلیارد دلار پول‌های بلوکه شده ایران صحبت کرده بود ولی برآورد خزانه‌داری امریکا این است که چیزی حدود ۱۰۰ میلیارد دلار از دارایی‌های ایران که اکثر آن بانک‌های چین، هند، ژاپن، کره جنوبی، ترکیه و مقداری هم در تایوان بلوکه شده، در دسترس ایران قرار خواهد گرفت. اکثر این دارایی ها، مربوط به فروش‌های نفتی است که ایران از سال ۲۰۱۲ به بعد انجام داده ولی به خاطر قطع شدن سیستم مبادلات بانکی، قادر به دریافت آنها نبوده است، البته عدد و رقمی که مقام‌های ایرانی درباره آزاد شدن دارایی‌های بلوکه شده ایران ارائه می‌کنند متفاوت است. کمیجانی، قائم‌مقام بانک مرکزی نیز روی ۱۵۰ میلیارد دلار اوباما صحه گذاشته ولی مقام‌های دولتی از جمله نوبخت سخنگوی دولت، به طلب ۲۲ میلیارد یورویی ایران از چین اشاره کرده و کاظم جلالی، رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی نیز پول بلوکه شده ایران را ۶۰ میلیارد دلار اعلام کرده است.

■ واکنش تهران

حالا در شرایطی که قرار است دست کم بخشی از این پول‌های بلوکه شده بعد از راستی آزمایی تعهدات ایران طبق برجام، از جمله جمع‌آوری دوسوم سانتریفیوژها، خروج قلب رآکتور اراک و خروج کیک زرد برگردد، امریکایی‌ها در دو اقدام جداگانه، قصد دارند قبل از آزادسازی، به حدود ۲/۵ میلیارد دلار آن دستبرد بزنند. دادگاه عالی امریکا در رأیی که به تازگی صادر کرده، به دولت امریکا اجازه داده، دارایی‌های بانک مرکزی ایران را در نیویورک بلوکه و از آن، به کشته‌شدگان انفجارهای سال ۱۹۸۳ بیروت و سال ۱۹۹۶ برج‌های الخبر عربستان غرامت پرداخت کند. در انفجار مقر نیروهای امریکایی در ۲۳ اکتبر ۱۹۸۳ بیروت، ۲۴۱ نظامی امریکایی و ۵۸ نظامی فرانسوی کشته شدند و در ۲۵ ژوئن سال ۱۹۹۶ میلادی هم بر اثر انفجار یک کامیون بمب‌گذاری‌شده در پایگاه نیروهای امریکایی در شهر الخُبَر عربستان، ۱۹ سرباز امریکایی کشته و حدود ۴۰۰ تن زخمی شدند. حالا دولت امریکا قصد دارد براساس حکم دادگاه عالی خود، به هزار و ۳۰۰ امریکایی از محل دارای‌های بلوکه شده ایران مجموعاً مبلغ ۲ میلیارد دلار غرامت بپردازد.

در جریان بمب گذاری مقر امریکایی‌ها در بیروت در سال ۱۹۸۳، جهاد اسلامی مسئولیت بمب‌گذاری را بر عهده گرفت، ولی منابع امریکایی ایران را متهم به این عملیات کرده‌اند. در مورد انفجار الخبر، مسئله از این هم پیچیده تر است. اف بی آی، ابتدا به ایران مظنون شده بود و گفته شده که در طرح‌هایی هم برای حمله به ایران دست داشته ولی بعدها ویلیام پری، وزیر دفاع امریکا در زمان بیل کلینتون، در سال ۲۰۰۷ اعلام کرد که انفجارهای الخبر کار القاعده بوده است نه ایران. سخنگوی وزارت خارجه این حکم دادگاه عالی امریکا را بر خلاف اصول مسلم حقوق بین الملل دانسته و گفته که هیچ اعتبار حقوقی ندارد. او برای این اقدام امریکا از تعبیر دستبرد استفاده کرده و می‌گوید: «احکام این دادگاه‌ها هیچ اعتبار قانونی ندارد و جمهوری اسلامی ایران به صراحت اعلام می‌کند این احکام غیرمنطبق با مبانی حقوقی و بین المللی، هیچ‌گونه حقی برای اتباع ایالات متحده ایجاد نکرده و در صورت دستبرد به اموال جمهوری اسلامی ایران و نهادها و اتباع آن، دولت امریکا مسئولیت جبران خسارت و پرداخت غرامت را به‌عهده دارد.» سخنگوی وزارت خارجه این اقدام امریکا را «خصمانه» و بدون توجه به واقعیات دانسته که با «تأثیرپذیری از محافل صهیونیستی» تداوم داشته است: «نشانه‌هایی از تلاش در جهت درک و بهره برداری از شرایط و کاهش بی اعتمادی شدید دولت و ملت ایران نسبت به سیاست‌های امریکا دیده نمی‌شود.»

■ پرونده‌ای از سال ۲۰۱۰

پرونده شکایت از ایران به بهانه انفجارهای الخبر، از سال ۲۰۱۰ کلید خورده؛ جایی که خانواده‌های قربانیان این بمب‌گذاری از طریق برخی محافل، از وجود اموال مرتبط با بانک مرکزی ایران در حسابی در «سیتی بانک» نیویورک مطلع شدند. در ماه سپتامبر سال ۲۰۱۳ دادگاهی فدرال در نیویورک تحت نظر قاضی کاترین فارست به نفع خانواده‌های آنها رأی داد و در ژوئیه ۲۰۱۴ (تیر ۱۳۹۳) نیز یک دادگاه تجدید نظر در نیویورک درخواست تجدید نظر بانک مرکزی را رد کرد. بانک مرکزی ایران در درخواست تجدید نظر خود تأکید کرده بود حکم ناقض تعهدات امریکا براساس معاهده مودت، مناسبات اقتصادی و حقوق کنسولی با ایران است.

■ دستبرد ۴/۲ میلیونی

علاوه بر رأی دادگاه عالی امریکا، بر اساس قانون بودجه ۲۰۱۶ امریکا نیز که به تازگی به تصویب کنگره رسیده، کاخ سفید اجازه پیدا کرده به قربانیان واقعه اشغال سفارت امریکا در تهران در سال ۱۳۵۸ یا بازماندگان آنها و همچنین قربانیان حملات تروریستی مانند انفجارهای سال ۱۹۸۸ نایروبی (کنیا) و دارالسلام (تانزانیا) ۴/۲ میلیون دلار غرامت پرداخت کند. بر اساس گزارش بی بی سی، دولت امریکا این غرامت را از محل جریمه بانک فرانسوی (پاریباس) خواهد پرداخت که مدتی قبل به خاطر نقض تحریم‌های ایران به پرداخت ۹ میلیارد دلار غرامت محکوم شده بود. ظاهراً این بانک نیز غرامت را از محل دارایی‌های بلوکه شده ایران پرداخت می‌کند.

نگاه

احمد کاظم‌زاده

الرمادی، زنگ خطر موصل و فلوجه

ارتش عراق در آستانه آزادسازی شهر الرمادی مرکز استان الانبار عراق از زیر اشغال داعش قرار دارد و عملاً چند روزی است که این شهر در محاصره کامل ارتش عراق قرار دارد. در صورتی که ارتش عراق همانند داعش همه اصول و قوانین اخلاقی و اسلامی را در جنگ زیر پا می‌گذاشت و تنها به پیروزی نظامی می‌اندیشید، شاید تاکنون توانسته بود با اجرای سیاست زمین سوخته خیلی از اراضی اشغالی این کشور را از زیر اشغال این گروه آزاد سازد اما برای دولت و ارتش عراق برخلاف داعش تنها بازپس‌گیری خاک این کشور مهم نیست و سرنوشت ساکنان مناطق اشغالی که در دست داعش گرفتار شده‌اند نیز مهم است، بنابراین دولت و ارتش عراق نهایت تلاش خود را به کار می‌گیرد تا با حداقل تلفات و خسارات وارده بر مناطق مسکونی شهر الرمادی و ساکنان این شهر را آزاد سازد. این در حالی است که داعش برخلاف شعارهای پرطمطراقی که در اجرای احکام اسلامی سر می‌دهد از هیچ جنایتی ولو ایجاد سپر انسانی برای حفاظت از نیروهای فریب خورده خود دریغ نمی‌کند و با بمب‌گذاری و تله گذاری در اماکن مسکونی و اداری شهر الرمادی تلاش می‌کند چند روز دیگر به اشغال این شهر ادامه دهد. حفر تونل و استفاده از تک تیراندازها از دیگر تاکتیک‌های جنگی داعش به شمار می‌رود که این تاکتیک‌ها نیز امروزه به علت افشا شدن کارایی قبلی خود را از دست داده است و دیگر نه ارتش عراق و نه ارتش سوریه در برابر این تاکتیک‌ها غافلگیر نمی‌شوند. هر چند این تاکتیک‌ها روند پیشروی ارتش عراق را در آزادسازی الرمادی با کندی مواجه می‌کند اما هیچ وقت این روند را متوقف نمی‌کند و در مجموع شواهد موجود حاکی از این است که داعش در الرمادی به آخر خط رسیده و چاره‌ای جز تسلیم یا کشته شدن باقیمانده نیروهای خود در اختیار ندارد. با وجود اینکه ارتش عراق تاکنون با نیروهای مردمی توانسته پیروزی‌های نظامی بزرگی در برابر داعش کسب کند اما از آنجا که سقوط این شهر در چند ماه گذشته (که به علت قصور هواپیماهای موسوم به ائتلاف غربی و در رأس آن امریکا در هدف قرار دادن خودروهای بمب‌گذاری شده داعش صورت گرفت) ضربه حیثیتی به ارتش و دولت عراق زد، از این رو بازپس‌گیری آن برای ارتش و دولت عراق از اهمیت مضاعف برخوردار است و می‌تواند روحیه و انگیزه آن را برای بازپس‌گیری دیگر مناطق تحت اشغال از جمله فلوجه و موصل تقویت کند، از این رو می‌توان گفت با آزادسازی الرمادی، زنگ خطر برای داعش در فلوجه و موصل به صدا درخواهد آمد و با قطع خطوط ارتباطی آن با اردن حلقه‌های محاصره آن در فلوجه و موصل تنگ‌تر خواهد شد، البته داعش از تاکتیک‌هایی چون ایجاد تله‌های انفجاری و بمب‌گذاری در اماکن اداری و دولتی و همچنین حفر تونل در دیگر مناطق اشغالی همچون فلوجه و موصل نیز استفاده کرده است اما به نظر می‌رسد در صورتی که ساکنان این مناطق به شکست حتمی داعش پی ببرند خودنیز به استقبال سرنگون کردن دولت خودخوانده داعش خواهند رفت و با قیام و مقاومت مدنی بستر را برای ورود ارتش عراق فراهم خواهند کرد. از این دید به اعتقاد برخی از کارشناسان ارتش عراق می‌تواند با پخش اعلامیه از هوا ساکنان مناطق تحت اشغال داعش را از موقعیت روبه زوال آن آگاه سازد و جنگ روانی را مقدمه عملیات نظامی قرار دهد. این موضوع از این جهت اهمیت دارد که داعش از اعمال زور و ایجاد ترس و وحشت برای ساکت کردن مردم تحت اشغال خود استفاده می‌کند و در عین حال با قطع همه کانال‌های ارتباطی ساکنان تحت‌اشغال با جهان خارج هیچ راهی جز پذیرش بی‌قید و شرط آموزه‌های تحمیلی این گروه پیش روی آنها نگذاشته است. بر این اساس در صورتی که مردم و ساکنان تحت اشغال داعش بتوانند با جهان خارج از حوزه قلمرو اشغال داعش ارتباط برقرار کنند و از این واقعیت مطلع شوند که ورق تحولات علیه این گروه برگشته است و حامیان خارجی آن یکی پس از دیگری مجبور شده‌اند دست از حمایت از این گروه بردارند، دیگر در برابر آموزه‌های تحمیلی آن تمکین نمی‌کنند. بر این اساس می‌توان گفت شکستن سانسور اطلاعاتی داعش بر مردم و ساکنان تحت‌اشغال خود در عراق و سوریه می‌تواند نقش تعیین کننده‌تری در شتاب بخشیدن به روند سرنگونی دولت خودخوانده داعش و آزادسازی مناطق تحت اشغال این گروه داشته باشد.

اخبار کوتاه

■ واکنش صهیونیست‌ها به سخنرانی اخیر نصرالله

به دنبال سخنرانی سیدحسن نصرالله، دبیرکل حزب‌الله لبنان به مناسبت شهادت سمیر قنطار، از فرماندهان حزب‌الله در سوریه و تأکید وی بر اینکه حزب‌الله انتقام قنطار را خواهد گرفت، مقامات عالی رتبه ارتش رژیم صهیونیستی در تلاش برای جلوگیری از این امر هشدار دادند که «اقدام حزب‌الله برای انتقام خون قنطار اشتباهی بزرگ خواهد بود و اسرائیل این اقدام را بی‌پاسخ نمی‌گذارد.»

■ یهودیان افراطی به دنبال سرنگون کردن اسرائیل هستند

به گزارش فارس، آژانس امنیت داخلی رژیم صهیونیستی موسوم به «شین‌بت» با صدور بیانیه‌ای، اتهام وکیل یکی از مظنونان حادثه آتش‌زدن خانه یک فلسطینی در کرانه باختری، مبنی بر «شکنجه برای گرفتن اعتراف» را تکذیب و اعلام کرد، یهودیان افراطی به دنبال سرنگون کردن اسرائیل هستند. شین‌بت در این بیانیه گفت، این سازمان در حال انجام تحقیقات درباره شبکه ترور یهودیان است که در پشت حملات افراطی و ضدصهیونیستی قرار دارند.

■ عربستان به دنبال کاهش اتکا به نفت

عربستان سعودی به‌زودی یک طرح استراتژیک تحول ملی برای تسریع بخشیدن به رشد اقتصادی از طریق تنوع و خنثی کردن افت قیمت‌های نفت را اعلام می‌کند. شورای امور توسعه و اقتصاد عربستان در حال حاضر در همکاری با وزرای مرتبط و دپارتمان‌های دولتی روی این پروژه کار می‌کند. یک کارگروه با حضور مقامات و کارشناسان ارشد ریاض تحت رهبری «محمد بن سلمان» جانشین ولیعهد، معاون دوم نخست‌وزیر و وزیر دفاع و پسر شاه، هفته گذشته درباره طرح‌ها و پیشنهاداتی به منظور ایجاد چنین طرح مهمی بحث و گفت‌وگو کردند.

■ درخواست قطر از نصرالله برای میانجیگری در آزادی گروگان‌ها

یک منبع دیپلماتیک عربی اعلام کرد که امیر قطر اخیراً یک نماینده را به بیروت اعزام کرده و به منظور میانجیگری برای آزاد کردن گروگان‌های کشورش از عراق، با دفتر سیدحسن نصرالله دبیر کل حزب‌الله ارتباط گرفته است. این دیپلمات عرب به نقل از مقامات قطری تأکید کرد: دولت عراق رسماً به دوحه ابلاغ کرده که «گردان‌های حزب‌الله عراق» عامل ربودن ۱۹ شهروند قطری در عراق بوده و گروگان‌ها هم اکنون در مکانی حضور دارند که امکان دسترسی به آن را ندارند.

■ سئول: کره شمالی توانایی ساخت ۸ بمب اتمی را دارد

کره جنوبی اعلام کرد که پیونگ یانگ با در اختیار داشتن ۴۰ کیلوگرم پلوتونیوم، قادر است هشت بمب اتمی تولید کند. پیشتر برخی گزارش‌ها از جانب منابع نظامی کره‌جنوبی از افزایش میزان تولید پلوتونیوم کره شمالی در ماه‌های اخیر حکایت داشت.

■ مهاجران غیرقانونی از امریکا اخراج می‌شوند

روزنامه واشنگتن پست در گزارشی نوشت: وزارت امنیت داخلی امریکا در ماه ژانویه عملیات وسیعی را برای شناسایی و بازگرداندن خانواده‌های مهاجران غیرقانونی آغاز خواهد کرد. در گزارش واشنگتن پست آمده است: در سال‌های اخیر بیش از یکصد هزار خانواده مهاجر، عمدتا از کشورهای امریکای مرکزی، از طریق مرزهای جنوبی خود را به طور غیرقانونی به امریکا رسانده‌اند.